



Brüsszel, 2014.4.24.
COM(2014) 240 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

**a tagállamokban kirakodott halászati termékekre vonatkozó adatszolgáltatásról szóló,
2006. december 18-i 1921/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet
végrehajtásáról**

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

a tagállamokban kirakodott halászati termékekre vonatkozó adatszolgáltatásról szóló, 2006. december 18-i 1921/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásáról

1. BEVEZETÉS (HATÁLY, HÁTTÉR, NEMZETI JOGSZABÁLYOK)

A tagállamokban kirakodott halászati termékekre vonatkozó adatszolgáltatásról szóló 1921/2006/EK rendelet (a továbbiakban: a kirakodási rendelet) 10. cikke a következőképpen rendelkezik: „2010. január 19-ig, majd háromévenként a Bizottság értékelő jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az e rendelet értelmében elkészített statisztikai adatokról, különös tekintettel azok relevanciájára és minőségére. E jelentés tartalmazza a statisztikai adatok összegyűjtésére és feldolgozására felállított rendszer költség–haszon elemzését is, és megjelöli a legjobb gyakorlatokat, amelyek lehetővé teszik a tagállamok számára a munkateher csökkentését és a statisztikai adatok használhatóságának és minőségének növelését.”

Ez a jelentés ismerteti a tagállamokban és az EFTA-országokban a kirakodási rendelet azon rendelkezései tekintetében elért haladást, amelyek minden egyes tagállam számára a területükön uniós vagy EFTA-állambeli hajókról kirakodott halászati termékek súlyára, kiszerezésére, rendeltetésére és átlagárára vonatkozóan éves adatszolgáltatási kötelezettséget írnak elő.

Az ellenőrzésről szóló rendeletek¹ alapján a közös halászati politikával összhangban gyűjtött információ rávilágít arra, hogy az adminisztratív adatok jelentős része halászati naplók, kirakodási nyilatkozatokból, értékesítési bizonylatokból és kvóta-ellenőrzési és végrehajtási célra készített átvételi nyilatkozatokból származik, amelyek a tagállamok legfőbb adatforrásának számítanak.

2. LEFEDETTSÉG ÉS TARTALOM

2.1. Adatgyűjtés és adatforrások

A halászati naplók, az értékesítési bizonylatok és a kirakodási nyilatkozatok a halfogásokra és kirakodásokra vonatkozó adatok legfontosabb adminisztratív forrásai. Az 1224/2009/EK tanácsi rendelet és a 404/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelet a 10 méteres teljes hosszúságúnál hosszabb hajók kapitányai számára előírja, hogy tevékenységeikről halászati naplót kell vezetniük, és a bejegyzett információkat a lehető leghamarabb és 24 órán belül le kell adniuk még akkor is, ha nem történt fogás. A halászati napló a halászati tevékenységgel kapcsolatosan nyújt adatokat, és tartalmazza a halfogások élőtömegének becsült értékét. Különösen hasznos a halfogások halászati területekhez való hozzárendelésében, a halászati erő kifejtés kiszámításában és a keresztellenőrzésben. A 10 méternél rövidebb hajók esetében a tagállamok a halászati tevékenységet mintavételi technikák útján ellenőrzik.

Az értékesítési bizonylatokat átadják a halak első forgalomba hozataláért felelős hatóságoknak (a hajótulajdonos ügynökének vagy a regisztrált árverési központoknak). Az értékesítési bizonylatok a következő információkat tartalmazzák: az egyes kirakodott fajok mennyisége, kiszerezése, az egyes termékek értéke, valamint a kirakodást végző hajóra

¹ A Tanács 1224/2009/EK rendelete (2009. november 20.) a közös halászati politika szabályainak betartását biztosító közösségi ellenőrző rendszer létrehozásáról, a 847/96/EK, a 2371/2002/EK, a 811/2004/EK, a 768/2005/EK, a 2115/2005/EK, a 2166/2005/EK, a 388/2006/EK, az 509/2007/EK, a 676/2007/EK, az 1098/2007/EK, az 1300/2008/EK és az 1342/2008/EK rendelet módosításáról, valamint a 2847/93/EGK, az 1627/94/EK és az 1966/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 343., 2009.12.22., 1. o.).

vonatkozó információk. Az esetek többségében ezen információ a fogási kvótákkal szabályozott fajokra korlátozódik. A halászati tevékenységgel kapcsolatos korábbi becslések kizárólag szakértői információkon alapultak.

2.2. Adatgyűjtési rendszerek a tagállamokban és az EFTA-országokban

Belgium — A belga hajók csak az északkelet-atlanti térségben (27. terület) halásznak, nagyrészt az Északi-tenger (IVb és IVc) és a La Manche-csatorna keleti részének (VIId) térségében. Az adatgyűjtéshez adminisztratív forrásokat használnak (halászati naplók, kirakodási nyilatkozatokat és értékesítési bizonylatokat). Az első értékesítést a három fő árverési központ (Zeebrugge, Oostende és Nieuwpoort) valamelyikén keresztül kell lebonyolítani, kivéve a kis hajókat, amelyek Oostendében értékesíthetnek közvetlenül a fogyasztók részére. Az értékesítési bizonylatokat a Tengeri Halászati Szolgálatnak (Dienst Zeevisserij) kell átadni, a kirakodás napján.

Bulgária — A bolgár hajók a Földközi-tenger és a Fekete-tenger térségében (37. terület) folytatnak halászati tevékenységeket, nagyrészt a 37.4.2. alterületen. Az adatgyűjtéshez adminisztratív adatforrásokat használnak (halászati naplók, kirakodási nyilatkozatokat és értékesítési bizonylatokat), amelyeket a Nemzeti Halászati és Akvakultúra Ügynökségnek (NAFA) kell benyújtani. A NAFA előírja, hogy az első értékesítésből származó értékesítési nyilatkozatokat a kirakodást követő 48 órán belül be kell nyújtani.

Ciprus — A Halászati Felügyelőség gyűjt adminisztratív adatokat (halászati naplók) a legalább 10 méter teljes hosszúságú hajókról. A halászati adatok gyűjtéséért és a jelentések összeállításáért a Mezőgazdasági, Természeti Erőforrás- és Környezetvédelmi Minisztérium Halászati és Tengerkutató Osztálya felelős.

Dánia — Adminisztratív adatforrásokat (halászati naplók, kirakodási nyilatkozatokat és értékesítési bizonylatokat) használnak, amelyeket a Dán Halászati Igazgatóság (DDF) központilag gyűjt be. Dániában a halak nem kereskedelmi halászok általi első értékesítése tilos, továbbá az első értékesítés alkalmával csak a DDF által nyilvántartásba vett vevők vásárolhatnak, amely szervhez az értékesítési bizonylatokat elektronikus formában vagy papíron be kell nyújtani. Az értékesítési bizonylatok körülbelül 90 %-a elektronikus formában érkezik.

Németország — A német hajók az Atlanti-óceán északkeleti, északnyugati, középkeleti területein és a Csendes-óceán délkeleti részén halásznak (27., 21., 34. és 87. területek). Az adatgyűjtéshez adminisztratív forrásokat használnak (halászati naplók, kirakodási nyilatkozatokat és értékesítési bizonylatokat). Ezeket a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Szövetségi Ügynökséghez kell benyújtani a termelői szervezeteken és tartományi (Länder) hatóságokon keresztül.

Észtország — Az észt hajók az Atlanti-óceán északnyugati (21. terület) és északkeleti részén (27. terület – Balti-tenger), valamint a 05. területen (belvizek) halásznak. Az adatgyűjtéshez adminisztratív forrásokat használnak (halászati naplók, értékesítési bizonylatokat és átrakodási nyilatkozatokat és szállítási okmányokat). Azok a hajók, amelyek teljes hosszúsága nem éri el a 12 métert „part menti halászati naplót” vezetnek az észt nemzeti jogszabályoknak megfelelően. Elektronikus adatszolgáltatás esetén Észtország a papír alapú dokumentáció havi két alkalommal történő benyújtását is előírja. A halak első vevőinek az értékesítési bizonylatokat elektronikus formában kell benyújtaniuk a hatóságokhoz (Mezőgazdasági Minisztérium, Kereskedelmi Halászati osztály), és számos magánvállalat is ezt a megoldást választotta.

Írország — Az ír hajók az Atlanti-óceán északkeleti részén (27. terület) halásznak. Az adatgyűjtéshez adminisztratív forrásokat használnak (halászati naplók, kirakodási

nyilatkozatokat, értékesítési bizonylatokat és kagylóhalászatok dokumentumait). Az adatokat a kikötőkben gyűjti össze az Ír Tengerihalászat-terület-védelmi Hatóság (Irish Sea Fisheries Protection Authority). Írország arról számolt be, hogy jelentős mértékben átalakította adatgyűjtési rendszerét, hogy megkönnyítse az uniós jogszabályoknak megfelelő elektronikus adatgyűjtést.

Görögország — A görög hajók az Atlanti-óceán északkeleti és középkeleti területein, valamint a Földközi-tengeren (27., 34. és 37. terület) halásznak, és az adatokat statisztikai felmérések útján rögzítik. A „tengerentúli” halászat adatait összeírással felméréssel, a 37. terület „nyílt tengeri” és part menti halászatának adatait pedig mintavételes felméréssel gyűjtik. A felméréseket Görögország Nemzeti Statisztikai Szolgálat végzi. Görögország teljes körű összeírással felmérést végez a görög lobogó alatt közlekedő hajók „tengerentúli halászatáról”. A nyílt tengeri és a part menti halászat esetében a válaszadás elmulasztásából keletkező hibaarány igen magas (50 százalék), és az eltérés kiszámítására mintavételes technikát alkalmaznak.

Spanyolország — Spanyolország nagy és változatos halászati ágazattal rendelkezik; az adatszolgáltatásért és az adatok minőségéért különböző hatóságok felelnek. Az adatgyűjtést elsődlegesen a regionális hatóságok végzik, majd ezeket az adatokat központilag begyűjtik. A kirakodási adatok összegyűjtésének hét külön adminisztratív adatforrása van, többek között a halászati naplók, értékesítési bizonylatok, átrakodási nyilatkozatok, kirakodási nyilatkozatok, és a termelői szervezetektől származó információk. A különböző források adatait egy adatbázisba integrálják, mind a fogások, mind a kirakodások tekintetében.

Franciaország — Az adatszolgáltatásért és az adatok minőségéért elsődlegesen a Halászati és Akvakultúra-statisztikai Hivatal (BSPA) felelős, amely a környezetvédelemért, a fenntartható fejlődésért és az energiaügyért felelős minisztérium része. A jelentős trópusi tonhalhalászatra vonatkozó adatokat a Kutatási és Fejlesztési Intézet szolgáltatja a Tengeri Halászati és Akvakultúra-ügyi Igazgatóságnak (DPMA). A francia hajók elsősorban az Atlanti-óceán északkeleti területein, a Földközi-tengeren és az Indiai-óceán területén aktívak. Az atlanti-óceáni halászati tevékenységeket az adminisztratív forrásokból (halászati naplók, kirakodási nyilatkozatok és értékesítési bizonylatok) származó adatok megfelelően lefedik. Azokra a területekre (különösen a Földközi-tengerre) vonatkozóan, ahol az adminisztratív adatok kevésbé megbízhatóak, ezeket a forrásokat mintavételes felméréssel egészítik ki. Franciaország komoly beruházásokat valósított meg a halászati adatgyűjtő rendszerének fejlesztése és modernizálása érdekében.

Olaszország — Olaszország halászatot folytat a 37. területen. Jelenleg nehézségek merülnek fel a 34. és 51. területeken történő adatgyűjtésben. A 37. terület adatait mintavételes felméréssel, a többi terület adatait pedig összeírással felméréssel gyűjtik. A halászati naplókat csak a kékúszójú tonhal fogásokra vonatkozó adatgyűjtésre használják, és ezeket az adatokat a Mezőgazdasági, Élelmiszerügyi és Erdészeti Minisztérium (MIPAAF) gyűjti össze. Az Istituto nazionale di Statistica (ISTAT) a 34. és 51. területek adatait, az Istituto di Ricerche Economiche per la Pesca e l'Acquacoltura (IREPA) pedig a 37. területre vonatkozó adatokat gyűjti. Az ISTAT felelős az Eurostatnak történő adatszolgáltatás koordinálásáért. Olaszország sok kisméretű (12 méternél rövidebb) hajóval rendelkezik. A hajók 99 %-a Olaszország part menti vizein dolgozik. Ezeknek körülbelül kétharmada kisüzemi halászatot folytat és passzív halászfelszereléseket használ. Az adatokat többváltozós mintavételes felméréssel gyűjtik, a szegmentálás a területek, a hajók mérete és a használt halászfelszerelések szerint történik. A felmérés módszertana a mintavételi hibák esetében 3,5 %-os tűréshatárt szab. A válaszadás elmulasztásából keletkező hibákat szintén számításba veszik, már a mintaválasztás során. A 34. és 51. területen halászó néhány (kb. 10) hajó kérdőívet tölt ki, ugyanakkor az elkövetkezendő években – a tőlük kapott válaszok alacsony aránya miatt – felül kell majd

vizsgálni a fenti területek esetében alkalmazott adatgyűjtési módszertant (adminisztratív adatok használata). A fenti területekről pillanatnyilag nem állnak rendelkezésre adatok.

Lettország — a lett hajók a 27. (Ia., IIa., III a–d., XIVA–b. stb. alkörzet), a 21. (3L., 3M., 3K., 1F. stb. alkörzet) és a 34. (1.13., 1.31., 1.32. stb. alkörzet) északnyugat-atlanti halászati területeken aktívak. Az adattovábbítás elsődleges felelőse a Mezőgazdasági Minisztérium Halászati Osztálya (Department of Fisheries of the Ministry of Agriculture), de más hatóságok, például a Környezetvédelmi és Regionális Fejlesztési Minisztérium környezetvédelemért felelős állami szolgálata, a (Mezőgazdasági Minisztériumhoz tartozó) élelmiszer-biztonsággal, állategészségüggyel és környezetvédelemmel foglalkozó intézet (BIOR) és a Központi Statisztikai Hivatal (Gazdasági Minisztérium) szintén gyűjtenek adatokat. Az adatgyűjtés forrásai — halászati naplók, értékesítési és szállítási bizonylatok. Lettországban kötelező a halak vevőinek központi nyilvántartása és háromévente történő tanúsítása. A halak vevői kötelesek az értékesítési bizonylatot az adásvételt követő 48 órán belül elektronikus formában (vagy papíron) benyújtani.

Litvánia — Litvánia az Atlanti-óceán északkeleti, északnyugati és középkeleti területein és a Csendes-óceán déli részén folytat halászatot. A Mezőgazdasági Minisztérium Halászati Osztálya felelős az adatok gyűjtéséért és feldolgozásáért. Az elsődleges adatforrások a halászati naplók és a kirakodási nyilatkozatok. Litvánia arról számolt be, hogy a halfogásokra és kirakodásokra vonatkozó adatok feldolgozásához és hitelesítéséhez integrált, automatizált rendszerrel rendelkezik.

Málta — az adatokat az Erőforrás- és Vidékügyi Minisztériumon belül a halászat ellenőrzéséért felelős igazgatóság gyűjti, majd az Eurostat számára a Nemzeti Statisztikai Hivatal mezőgazdasági és halászati statisztikai csoportja továbbítja. A máltai hajók a Földközi-tengeren aktívak (37. terület, 15. alterület). Málta összeírásos megközelítést alkalmaz a 10 méternél hosszabb hajókra, és ehhez a halászati naplóból és értékesítési bizonylatokból származó adatokat használja.

Hollandia — a holland hajók az Atlanti-óceán északkeleti és középkeleti területein és a Csendes-óceán délkeleti részén halásznak (27., 34. és 87. területek). Az adatgyűjtéshez adminisztratív forrásokat használnak (halászati naplókat, kirakodási nyilatkozatokat, átrakodási és szállítási okmányokat, valamint értékesítési bizonylatokat). Az adatokat a Gazdasági Minisztérium gyűjti, és a Statisztikai Hivatal továbbítja az Eurostat részére. A Hollandia által alkalmazott szabályok szerint a halak értékesítése termelői szervezeteken keresztül, szerződéses forgalmazók által történik. Az értékesítési bizonylatokat elektronikus formában, az értékesítést követő 48 órán belül kell elküldeni.

Lengyelország — a jelentés szerint a fő forrásai a halászati naplók és az értékesítési bizonylatok. Az adatgyűjtésért és adattovábbításért továbbra is a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium Halászati Osztálya felelős.

Portugália — a természeti erőforrásokért, a biztonságért és a tengeri szolgálatokért felelős portugál főigazgatóság feladata a statisztikai adatok Eurostat részére történő továbbítása. Portugália nemzeti flottája nagy és változatos, a különböző halászati területeken igencsak eltérő jellemzőkkel. A flottában a kisméretű, nyitott tetejű, fából készült, kisüzemi halászatot folytató csónakok vannak túlsúlyban. A legfontosabb területek az Atlanti-óceán északkeleti, északnyugati és középkeleti területei. Az Atlanti- és az Indiai-óceán területein jelentős a horogsorral történő kardhalhalászat, illetve az Indiai-óceán területein a kékcápahalászat is. Az adatgyűjtéshez többnyire halászati naplókat, kirakodási nyilatkozatokat és értékesítési bizonylatokat használnak. A friss vagy hűtött halat csak szabályozott piacokon lehet értékesíteni, és erre vonatkozóan értékesítési bizonylatokat kell kiállítani. A tengeren feldolgozott halak esetében az átlagár-adatokat a kirakodási nyilatkozatokból nyerik.

Románia — Románia a Fekete-tenger kizárólagos gazdasági övezetében aktív (37. terület). Az adatgyűjtéshez adminisztratív forrásokat – halászati naplókat, értékesítési és szállítási bizonylatokat – használnak. A dokumentumokat a Nemzeti Halászati és Akvakultúra Ügynökség (NAFA) gyűjti össze. A NAFA az összegyűjtött adatokból jelentést állít össze az Eurostat részére.

Szlovénia — Az adatgyűjtésért és azok benyújtásáért továbbra is a Mezőgazdasági és Környezetvédelmi Minisztérium, Szlovénia Halászati Kutatóintézete és a Szlovén Köztársaság Statisztikai Hivatala felelős. A szlovén flotta az Adriai-tenger északi részén (37. terület) folytat halászatot. Az adatgyűjtéshez főként adminisztratív forrásokat használnak. Minden hajó köteles halászati naplót vezetni, így a flotta kirakodásait teljes körűen dokumentálják. Az árinformációt értékesítési bizonylatok és felmérési kérdőívek útján gyűjtik. Az ily módon gyűjtött árinformáció mennyiségi szempontból a teljes kirakodás jelentős részére kiterjed, kivéve a kis mennyiségű (50 kg alatti), személyes fogyasztásra értékesített kirakodásokat, amelyeket az értékesítési bizonylatokba nem kell bejegyezni.

Finnország — az adatgyűjtésért, adatszolgáltatásért és az adatok minőségéért elsődlegesen a Finn Vad- és Halkutató Intézet felel. A nyilvántartásokat a Mezőgazdasági és Erdészeti Minisztérium kezeli. A finn hajók csak a Balti-tengeren halásznak. Adatforrásként a 10 métert meghaladó hosszúságú hajók esetében az uniós halászati napló egy változatát használják. A kvótákkal szabályozott fajok első értékesítését a kirakodást követő 48 órán belül jelenteni kell. A kvótákkal nem szabályozott fajoknál az információt a legnagyobb halnagykereskedőkre vonatkozó felméréssel egészítik ki.

Svédország — Az adatgyűjtésért és azok benyújtásáért a svéd tenger- és vízgazdálkodási hatóság a felelős. Adminisztratív adatforrásokat használnak, amelyek halászati naplókat, értékesítési bizonylatokat, kirakodási nyilatkozatokat, és a part menti flotta esetében havi (vagy akár napi) naplókat foglalnak magukban. A 12 méternél hosszabb halászhajók halászati naplóit az ERS-rendszeren keresztül elektronikusan kell benyújtani, míg a kisebb halászhajók napi szinten papíralapú halászati naplót vezetnek. Az értékesítési bizonylatokat központilag gyűjtik, vagy elektronikus formában vagy papíron, és a part menti halászoknak lehetőségük van a part menti halászati naplókat elektronikus úton, egy biztonságos webes felületen keresztül benyújtani.

Egyesült Királyság — az Atlanti-óceán északkeleti részén (27. terület) történő halfogások a legjelentősebbek. Az ország nagy part menti halászfloTTával rendelkezik, amely elsősorban kvótákkal nem szabályozott fajokat, illetve egyes kvótákkal szabályozott fajokat jelentős arányban halászik. Az Egyesült Királyság egy kis nyílt tengeri flottát is működtet, amely az Egyesült Királyságban van bejegyezve, azonban külföldön állomásozik és halászik. Az adatgyűjtésért az egyesült királysági halászati felügyelőségben részt vevő országok (Anglia, Skócia, Wales és Észak-Írország) felelnek. Az adatok összegyűjtése és Eurostat felé történő továbbítása a tengergazdálkodási szervezet feladata, amelyet nem minisztériumként működő végrehajtó közigazgatási szervként a 2009. évi *Marine and Coastal Access Act* hozott létre és ruházott fel hatáskörrel. A 10 métert meghaladó hosszúságú hajókra vonatkozóan adminisztratív adatforrásokat használnak (halászati naplókat, értékesítési bizonylatokat és kirakodási nyilatkozatokat).

Izland — az izlandi hajók elsősorban az Atlanti-óceán északkeleti térségében, másodsorban pedig az Atlanti-óceán északnyugati és déli térségeiben halásznak. Az izlandi fogási és kirakodási statisztikák összegyűjtésének módszertana és az uniós tagállamok módszertana között nem mutatkoznak alapvető különbségek. Az adatokat halászati naplókból nyerik. Izland is szigorúan szabályozza a halak első értékesítését, és minden kirakodásnak kijelölt kikötőkben kell történnie, a halakat pedig hitelesített mérlegeken kell megmérni. A halak

vevői és feldolgozói is kötelesek adatokat szolgáltatni. Az adatgyűjtésért és az Eurostat részére történő adattovábbításért továbbra is az Izlandi Halászati Igazgatóság és az Izlandi Statisztikai Hivatal felel. Mindkét szervezet ugyanazokat az adatforrásokat használja, mégis adódhatnak eltérések, mivel a Halászati Igazgatóság közvetlenül továbbítja az adatokat egy éles adatbázisból, amely időközben változhat.

Norvégia — a norvég hajók az Atlanti-óceán északkeleti részén (27. terület), az Atlanti-óceán északnyugati részén (21. terület) és a Jeges-tengeren (48. és 88. terület) halásznak. A halászati adatokat a Norvég Halászati Igazgatóság gyűjti össze. Az adatforrások adminisztratívak: halászati naplók, kirakodási és értékesítési nyilatkozatokból állnak. A Halászati Igazgatóságnak naponta megküldött és ott tárolt elektronikus halászati naplók adatai között szerepelnek valamennyi 15 méteres vagy annál hosszabb haláshajó fogási adatai. Az ICES IIIa. övezetben halászó, 12–15 méter hosszú hajók 2013. január eleje óta elektronikus halászati naplót adnak le. A kirakodási adatokat és az értékesítési bizonylatokat hat különböző értékesítő szervezeten keresztül gyűjtik, és elektronikus dokumentumok formájában rendszeres időközönként továbbítják a Halászati Igazgatóságnak. A norvég jogszabályok szerint a norvég és külföldi halászok általi összes első értékesítést a halászok értékesítő szervezetein keresztül kell bonyolítani, amelyeknek ehhez kizárólagos joguk van. Az értékesítési bizonylat mind a norvég hajók hazai és külföldi kikötőkben történő kirakodásaira, mind a külföldi hajók Norvégiában történő kirakodásaira vonatkozó adatokat tartalmazza. A norvég előírások értelmében minden értékesítési bizonylaton fel kell tüntetni a hajóval, a halással, a vásárlóval, a halfajtával, a terméktípussal, a halászati területtel, a halászfelszerelésekkel, a mennyiséggel és az értékkel kapcsolatos információkat. A kirakodás helyét, az út kezdetének és végének időpontját, valamint a kirakodás időpontját tartalmazó kiegészítő információknak is szerepelnie kell az értékesítési bizonylaton. A tartósítással és rendeltetéssel kapcsolatos egyéb információkat statisztikai és adminisztratív célokból kell megadni. Norvégia az országban halászó külföldi halászok kirakodásairól az ellenőrzési megállapodások értelmében azok lobogó szerinti államainak megfelelően nyújt információt.

2.3. Adatminőség

A halászati információk gyűjtésének módszertana Európa-szerte viszonylag egységes. A statisztikák megbízhatósága

- a halászati ágazat által a nemzeti hatóságok felé benyújtott dokumentáció pontosságától,
- valamint a tagállamok hatóságai által végzett minőség-ellenőrzéstől függ.

Sok tagállam számolt már be arról, hogy az adminisztratív forrásokból származó adatok keresztellenőrzéséhez elektronikus módszereket alkalmaz. A különböző adatforrások – többek között a műholdas hajómegfigyelési rendszer (VMS), valamint a fedélzeti és kikötői ellenőrzések – segítségével biztosítható a halászati naplókban, kirakodási és átrakodási nyilatkozatokban, valamint az értékesítési bizonylatokban rögzített információk közötti koherencia. Ezen adatforrások lehetővé teszik a szükséges adatok teljes körű összeírását; a legalább 10 méter hosszúságú hajók esetében statisztikai mintavétel nem létezik. Az esetleges adathiányt a halászati tevékenységek egészére vagy egy részére irányuló statisztikai felmérésekkel pótolják.

Az értékesítési bizonylatok, halászati naplók és kirakodási nyilatkozatok benyújtásának határidejét szigorú szabályok rögzítik, és ezeket az adott tagállam területén történő kirakodáskor az esetek többségében betartják. Bizonyos esetekben, például ha az adatokat elektronikus úton szolgáltatják, az adatokat naponta frissítik.

A tagállamok gyakran számolnak be arról a problémáról, hogy későn kapják meg az értékesítési bizonylatokat a más tagállamokban vagy harmadik országban végzett kirakodásokról. Az adatszolgáltatás késedelmei eltérésekhez vezethetnek az Eurostat és a Bizottság egyéb szolgálatai (Halászati Főigazgatóság) részére kvóta-ellenőrzési célból küldött, elvileg azonos információkban. Ennek elsősorban a tagállamok általi folyamatos információfrissítés az oka. A szóban forgó statisztikai eltérések a jelentési határidők közötti különbségekből is fakadhatnak.

A tagállamok arra törekednek, hogy nyilvántartásaikat a halászati év végét követően a lehető leghamarabb lezárják. Az adatbázisokban még ezután is végezhető korrekciók, a referenciaévet követő hat hónap elteltével azonban már kevés jelentős frissítés fordul elő.

A számítógépes rendszerek bevezetésével megszűnt számos, a halászati statisztikák nyilvántartása területén addig tapasztalt probléma. Mára magas szintűvé vált a megbízhatóság, különösen a szabályozott fajok tekintetében. A nem szabályozott fajokkal kapcsolatos kirakodási adatok gyűjtése további javításra szorul.

A legtöbb tagállam teljesíti az 1991. május 21-i 1382/91/EGK tanácsi rendelet² és az 1993. július 22-i 2104/93/EGK tanácsi rendelet³ által az uniós és EGT-beli hajók részéről a területükön kirakodott halászati termékek mennyiségére és átlagárára nézve gyűjtött adatok lefedettsége, megbízhatósága és időszerűsége vonatkozásában előírt feltételeket. Ezen adatokat a referenciaévet követő hat hónapon belül kell benyújtani.

Néhány tagállam – köztük Bulgária, Dánia, Finnország, Olaszország, Málta, Lengyelország, Szlovénia és Spanyolország – jelentéséből kiderül, hogy az árinformáció hiánya esetén az árat az adott faj átlagára alapján becsülik meg. Írország a későbbi ilyen helyzetek elkerülése érdekében irányirat vezetett be az egyes fajokra, hogy csökkenjenek a halvásárlók által elkövetett rendszerbeviteli hibák. Észtország a problémát eseti alapon, közvetlen kommunikáció útján kezeli. Az egyesült királysági értékesítési nyilatkozatokat adott esetben egyéb információforrásokkal egészítik ki (pl. a kagylóhalászattal foglalkozó hajóknak a tevékenységet dokumentáló naplót kell vezetniük és a hatóságoknak leadniuk). Az ilyen kiegészítő források a kirakodásokra vonatkozó adatokkal együtt teljes információt adnak a halászati tevékenységről.

Az Eurostat legutóbbi megfelelőségi felmérése Görögországot „nem megfelelőnek” nyilvánította. Görögország most bejelentette, hogy a jelenlegi helyzetet legkésőbb 2014 elejére korrigálja. Németország elég jelentős késéssel nyújtotta be az adatokat, és a kirakodásokra vonatkozó adatai hiányosak. Emiatt a regionális és ágazati statisztikák igazgatója hivatalos levélben kérte az ilyen jellegű problémák jövőbeli elkerülését.

Lengyelország, Románia és Írország ugyan megfelelnek a rendeletekben előírtaknak, az Eurostat által az adatminőség felügyelete céljából végzett validálási ellenőrzésekre azonban nem válaszolnak kellő időben.

3. KÖVETKEZTETÉSEK

Az Eurostatnak továbbított adatok túlnyomó többségét végrehajtási és ellenőrzési célokból bevezetett eljárások szerint gyűjtik. A Bizottság szolgálatainak történő információszolgáltatás módszertanát illetően a tagállamok nem számoltak be jelentős különbségekről. Az adminisztratív adatok statisztikai célokból történő felhasználása biztosítja, hogy a halászati ágazatot ne terheljék jelentős többletköltségek.

² A Tanács 1382/91/EGK rendelete (1991. május 21.) a tagállamokban kirakodott halászati termékekre vonatkozó adatszolgáltatásról (HL L 133., 1991.5.28.).

³ A Tanács 2104/93/EGK rendelete (1993. július 22.) a tagállamokban a kirakodott halászati termékekre vonatkozó adatszolgáltatásról szóló 1382/91/EGK rendelet módosításáról (HL L 191., 1993.7.31.).

A felügyeleti tevékenységek során végzett ellenőrzések tovább növelik az adatok minőségébe vetett bizalmat. Az elektronikus adatgyűjtési módszerek növekvő használata előrelépést jelent az információ pontossága és időben történő átadása terén egyaránt. Számos tagállamban folyamatban van az európai előírásoknak megfelelő rendszerek bevezetése.

Az előző (2010. évi) jelentésben néhány tagállam az országonként változó átváltási együtthatók használatával kapcsolatos problémákról számolt be. E problémára megoldást jelentett a 404/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelet⁴, melynek XIII., XIV. és XV. melléklete megállapítja a tárolt vagy feldolgozott hal tömegének élőtömegre történő átváltásai együtthatóját. Az átváltási együtthatók alkalmazandók az uniós haláshajók fedélzetén tárolt, vagy az e haláshajók által átrakott vagy kirakodott halászati termékekre. A rendelet hatálya alá nem tartozó fajokra/kiszerezésekre nemzeti átváltási együtthatók vonatkoznak.

A költséghatékonyság szempontjából jelentősek az alábbi tényezők:

- az adatszolgáltatókra nehezedő terhek minimalizálása a formátumok harmonizálása, a határidők megfelelő tervezése, valamint az adatmegosztás és -elérhetőség fokozása révén,
- az adatgyűjtés egyéb bizottsági szolgálatokkal történő összehangolása,
- az adatgyűjtési eszközök fejlesztésének összehangolása a különböző források és adatbázisok közötti minőségbeli keresztellenőrzések megkönnyítése céljából.

A fentiek hozzájárulnak ahhoz, hogy a halászati ágazatban optimálisan lehessen használni a rendelkezésre álló összes – különösen a nyomon követésen, ellenőrzésen és felügyeleten alapuló –, valamennyi tagállamban általánosan használt adminisztratív forrást. E források teljes körű összeírást jelentenek, és statisztikai mintavételre nem kerül sor. Ezen túlmenően az esetleges adathiányt adott esetben *ad hoc* statisztikai felmérésekkel (pl. foglalkoztatási adatokkal) pótolják.

Néhány esetben nehézségeket állapítottak meg a kisüzemi hajókra vonatkozó részletes és pontos adatok gyűjtése során a hajók és a kirakodási helyek nagy száma miatt. Évszakonként jelentősen változik az ilyen flották tevékenysége. A műholdas hajómegfigyelési rendszer vagy halászati napló hiánya tovább nehezíti a szóban forgó kirakodások ellenőrzését.

A minőségre vonatkozó jelentéstétel gyakoriságának csökkentése megkönnyíti a tagállamok munkáját. Az adatok továbbra is a politikaformálás és a piacirányítás értékes információforrásai a közös halászati politika keretein belül.

A legtöbb tagállam kiépítette saját kereszt-ellenőrzési és figyelmeztető rendszereit, amelyekkel az ellenőrzésről szóló rendeletek új előírásainak értelmében elkerülhetővé váltak a különböző forrásokból származó információk esetében jelentkező hibák. E tekintetben további együttműködésre van szükség a Halászati Főigazgatóság és az Eurostat között az adathitelesítés és -csere területén folytatott vélemény- és tapasztalatcserében, hogy csökkenthető legyen a tagállamok által végzett párhuzamos jelentéskészítés.

Meg kell továbbá jegyezni, hogy a benyújtott kérdőívek kevésbé hiányosak és a határidőre történő benyújtásuk is javult a korábbi jelentésekben megállapítottakhoz képest. Mindazonáltal e jelentés rámutat arra, hogy a kirakodásról szóló statisztikai adatok minőségét tovább kell javítani.

⁴ A Bizottság 404/2011/EU végrehajtási rendelete (2011. április 8.) a közös halászati politika szabályainak betartását biztosító közösségi ellenőrző rendszer létrehozásáról szóló 1224/2009/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 112., 2011.4.30.).

Az Eurostat tervezi a kirakodásról szóló statisztikákra vonatkozó, minőséggel kapcsolatos kérdőívről szóló jelentésének felülvizsgálatát, hogy több pontos információt gyűjthessen a tagállamok által használt adminisztratív források minőségéről. Ezenfelül kilátásba helyezték, hogy a tagállamok – amennyiben arra igényt tartanak – jelentősebb technikai segítségnyújtást kaphatnak az Eurostattól.

Hangsúlyozni kell továbbá, hogy a közös halászati politika által előírt beérkező információk figyelemmel kísérése nem az Eurostat hatáskörébe tartozik. Az adatminőség javítását szolgáló konkrét intézkedések hozzájárulnak a tagállamokra nehezedő adatszolgáltatói terhek csökkentéséhez, a párhuzamos jelentéskészítés elkerüléséhez, és ezáltal a bizottsági források optimális felhasználásához. A fenti intézkedések végrehajtásának köszönhetően javulhat a statisztikai adatok költséghatékony felhasználása, az európai statisztikákról szóló 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban⁵.

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 223/2009/EK rendelete (2009. március 11.) az európai statisztikákról és a titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó statisztikai adatoknak az Európai Közösségek Statisztikai Hivatala részére történő továbbításáról szóló 1101/2008/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet, a közösségi statisztikákról szóló 322/97/EK tanácsi rendelet és az Európai Közösségek statisztikai programbizottságának létrehozásáról szóló 89/382/EGK, Euratom tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 87., 2009.3.31.).